

บทที่ ๗
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

โครงการศึกษาการพัฒนาารูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและโครงสร้างการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป รวมถึงศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดคือศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยสำนักงานเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการจัดบริการของของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการภายในจังหวัด และได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้นักวิชาการ และมีผู้ส่วนได้เสีย และเกี่ยวข้องในการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั้งระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้วิพากษ์ผลการวิจัย คณะผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการวิจัยแสดงไว้ดังนี้

๗.๑ ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด

๗.๒ ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจัดตั้งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๓ ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจัดตั้งโดยองค์กรคนพิการ

๗.๑ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด

จากการศึกษารูปแบบ โครงสร้างและการดำเนินงานของศูนย์บริการต่าง ๆ ในประเทศไทย และศูนย์บริการคนพิการในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ รวมถึงวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการควรเร่งให้มีการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติภายในระยะเวลา ๓ เดือน เพื่อจะได้ประกาศให้มีศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดขึ้นมาโดยเร็ว โดยในขั้นแรก ควรประกาศจังหวัดนำร่อง จำนวน ๘ จังหวัดในการศึกษานี้ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง เพื่อจะได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดเป็นตัวอย่างในการดำเนินงาน อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องการขอจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปที่จะดำเนินการจัดตั้งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรด้านคนพิการในจังหวัดดังกล่าวได้ และในขั้นต่อไปดำเนินการประกาศให้จังหวัดนำร่องอีก ๑๓

จังหวัดที่เหลือให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครพนม จังหวัดตรัง จังหวัดภูเก็ต จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพะเยาและจังหวัดลำพูนภายในระยะเวลา ๖ เดือน เพื่อจะได้รองรับการจัดตั้งศูนย์บริการทั่วไปในจังหวัดนั้น ๆ ทำให้การให้บริการคนพิการครอบคลุมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และประกาศให้อีก ๕๕ จังหวัดที่เหลือรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ได้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดภายในระยะเวลา ๑ ปีนับจากนี้เพื่อให้มีศูนย์บริการระดับจังหวัดครบทั้งประเทศสำหรับงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในประเทศไทยให้สมกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการควรจัดทำแผนการใช้งบประมาณและอัตรากำลังในการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการโดยแบ่งเป็นงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์บริการและงบประมาณในการดำเนินการศูนย์บริการ โดยในปี ๒๕๕๘ นั้นควรจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดรวม ๓๑ ศูนย์ ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการจัดตั้งและดำเนินการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดในวงเงิน ๖๓,๙๒๒,๐๐๐ บาท ซึ่งแบ่งเป็นค่าจัดตั้งศูนย์บริการจำนวนเงิน ๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท และ ค่าดำเนินงานของศูนย์บริการจำนวน ๖๐,๘๒๒,๐๐๐ บาท ซึ่งจะสามารถให้บริการคนพิการใน ๓๑ จังหวัดได้เป็นจำนวนประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คน (ทะเบียนข้อมูลคนพิการ,สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ,๒๕๕๗)

๓) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัดที่ได้จัดตั้งแล้วจัดตั้งคณะกรรมการ และให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัดทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บริการและพิจารณาเรื่องคำร้องในการขอกู้เงินจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติของจังหวัด รวมถึงการพิจารณาให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่คนพิการ หรือ องค์กรคนพิการร้องขอมา

๔) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจะกำหนดเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานการให้บริการของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท และเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อให้เห็นชอบและประกาศ เพื่อให้ศูนย์บริการคนพิการได้ใช้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานต่อไป โดยประกาศเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานในการให้บริการนี้ควรจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับจากนี้

๗.๒ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจัดตั้งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจะประสานงานกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อออกประกาศให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์บริการคนพิการโดยให้บริการในด้านการจัดทำฐานข้อมูล การตรวจคัดกรองและประสานส่งต่อ การให้ความรู้ในด้านสิทธิประโยชน์ และ การให้บริการการศึกษาพิเศษ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจในการให้บริการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นทั้งนี้ควรมีกรอบเวลาในการดำเนินการให้แล้วเสร็จดังนี้

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาลนคร ควรจะประกาศจัดตั้งให้เป็นศูนย์บริการคนพิการภายในระยะเวลา ๖ เดือน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาลเมือง ควรจะประกาศจัดตั้งให้เป็นศูนย์บริการคนพิการภายในระยะเวลา ๑ ปี
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทองค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะประกาศจัดตั้งให้เป็นศูนย์บริการคนพิการภายในระยะเวลา ๒ ปี
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิเศษ เมืองพัทยา ควรจะประกาศจัดตั้งให้เป็นศูนย์บริการคนพิการภายในระยะเวลา ๖ เดือน

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยตรงและยังมีงบประมาณที่สามารถสนับสนุนในกิจกรรมเหล่านี้ได้ ประกอบกับข้าราชการและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้าใจในการดำเนินงานเหล่านี้อยู่แล้วเป็นอย่างดี

๒) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจะจัดสัมมนาเรื่องการให้บริการในศูนย์บริการแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเชิญผู้บริหารกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมสัมมนาด้วยตัวเอง เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบอย่างชัดเจนนอกเหนือจากการรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานจริง เพื่อให้การวางนโยบายในการให้บริการคนพิการนั้นชัดเจนและสอดคล้องกับแผนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

๗.๓ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจัดตั้งโดยองค์กรคนพิการ

๑) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับบุคลากรของศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยองค์กรคนพิการเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาทในปีแรกของการให้บริการเนื่องจากรายรับของศูนย์บริการยังไม่แน่นอนแต่รายจ่ายในด้านบุคลากรซึ่งต้องอยู่ประจำที่ศูนย์บริการนั้นเป็นรายจ่ายแน่นอน เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการประเภทนี้ดำเนินการได้อย่างยั่งยืน

๒) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจะต้องมีแนวทางในการตรวจองค์กรด้านคนพิการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานของสำนักงาน พ.ก แล้วและต้องการจัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการ เนื่องจากเมื่อเวลาผ่านไปองค์กรเหล่านี้อาจไม่อยู่ในสถานะที่พร้อมจะให้บริการแก่ในพิการได้ครบทุกด้าน โดยเฉพาะคุณสมบัติของผู้บริหารองค์กร และ สภาพแวดล้อมที่ตั้งของสถานที่ที่จะเป็นศูนย์บริการคนพิการ เนื่องจากบางองค์กรสถานที่ตั้งของศูนย์บริการคนพิการ(ตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารองค์กรฯ) มีที่ตั้งอยู่ไกลจากชุมชน ซึ่งเป็นเหตุให้การเดินทางเข้ามาใช้บริการของคนพิการเป็นไปได้ว่ายากลำบาก และการให้บริการของศูนย์บริการคนพิการจะไม่บรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๓) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการควรมีการมอบรางวัลศูนย์บริการคนพิการดีเด่นให้แก่ศูนย์บริการทั่วไปจัดตั้งโดยองค์กรคนพิการ เมื่อมีการเปิดศูนย์บริการครบ ๑ ปี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้องค์กรคนพิการซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (Non-Government Organization) มีแรงจูงใจในการทำงานในการบริการคนพิการ และเป็นแรงจูงใจให้องค์กรด้านคนพิการที่จะพัฒนาปรับปรุงการให้บริการของตนเองเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดียิ่งๆขึ้นไป